

PRZEWORA (3) sb f

Wszystkie samogłoski jasne.

sg N przewora (1). ◇ [G przewory.] ◇ A przeworę (1). ◇ [I przeworą. ◇ L przeworze.] ◇ pl N przewory (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde także XVII w.

1. *To, co oddziela, przegroda; longurius, vacerra Cn (2)*: Pleśniwy [koń] [...] Trze grzywę o przeworę á pod nim chudy pyes/ Obádwa dawno fułzã/ nie zrodził fie owies. *RejWiz* 92; *Stabulatio etiam, Stáwienie/ to yeft przewory w ftáyniách. Mącz* 411c; [*RachBonera 1558* 144, 144; Item z wrót po prawej ręce stajnia, w której są żłoby i drabiny wszystkie spełna, przewory żadnej nie masz. *InwZiemKraK 1577/34*].

[Przen:

przewora między kim a czym: gdyż między grzełnym á piekłem niemálfz inłzey przewory/ iedno tá flába ściáná żywotá śmiertelnego/ która skoro fie obáli/ tedy fie grzełzny nie zołtánie álifz w lámym piekle. *WujPosŚw 1584* 304.

Zwrot: »za przeworą leżeć« = *odpoczywać w bezczynności*: *Dobieżałes [stary koniu] bogactw/ pánłtwa/ bá y dobrej flawy. Iuż poty kres/ y iuż niemálfz gdzie y po co bieżeć/ A nieflufa wławionemu zá przeworą leżeć. CzechRespons ktv.*]

2. *Miejsce odgradzone dla zwierzęcia w stajni, kojec, zagroda (1)*: *Interscالمium, Mieyfcá á dálekość między dwiemá wiosłómá v wielkich łódzy/ też mieyfcá między dwiemá kóniomá/ przeworá. Mącz* 173a; [[*wołowiniec*] Pokryty słomą, u którego wrota wielkie, przewory dla wołów i komora dla rzezania siczki. *LustrPom 214*].

[Przen:

Zwrot: »w jednej przeworze stać« = *nie być wzajemnie sprzecznymi*: *wierzycie iż to pisanie wasze, nie zbytnej bezpieczeństwa a jakiej praesumptii[s]. ale wielkiej wierze i życzliwości WM [...] przyczyć będziemy chcieli, bo wiara z symulacją w jednej przeworze stać nie mogą. ListyZygmAug 1565/502.*]

Synonimy: 1. *przegroda*; 2. *zagroda*.

Cf **PRZYWORA**